

V cyklu 30 případů mjr. Zemana jsme „pitvali“ Kvadraturu ženy

2.10.2026 - Martin Vacek | Ústav pro studium totalitních režimů ČR

V Muzeu Policie ČR proběhlo ve středu již čtvrté setkání historiků nad normalizačním televizním seriálem 30 případů majora Zemana. Cyklus přednášek organizuje Ústav pro studium totalitních režimů ve spolupráci s Muzeem Policie ČR a Českou televizí. Tentokrát byl detailně rozebrán 15. díl seriálu Kvadratura ženy, který se od ostatních epizod lišil především tím, že byl víceméně výhradně kriminálním případem. Opírá se o skutečný a mimořádně brutální případ z roku 1951.

*„Případ vraždy Herty Černínové z roku 1951 je známý spíše pod názvem jednoho z dílů seriálu 30 případů majora Zemana – Kvadratura ženy. Ovšem zde utrpěl značnou autorskou licenci, která mu dodala požadovaný charakter vraždy téměř mezi živly, kteří se stále vzhlíželi v buržoazním způsobu života a nepřipouštěli si, že společnost již dávno vyrazila vstříc jasným zítřkům. Pravda však byla daleko prozaičtější a motiv této vraždy starý snad jako samo lidstvo – bezpracný zisk. Tím samotný případ nebyl výjimečným ani v té době. Čím však byl výjimečný byla jednak rychlost vyřešení a jednak osobnostmi, díky kterým byl vrah dopaden. Těmi byli především Pražský Maigret Karel Kalivoda, budoucí eso naší kriminalistiky Jaroslav Zahradka či známý detektiv Miloslav Nečásek,“ říká Radek Galaš, ředitel Muzea Policie ČR, který zaplněný sál detailně seznámil právě s původním případem, průběhem jeho vyšetřování i s hlavními vyšetřovateli a jejich pozdějšími osudy. Jednomu z nich – Miloslavu Nečáskovi – věnoval pak samostatný příspěvek i historik **Martin Tichý z Ústavu pro studium totalitních režimů.***

Vedle ukázek mnoha vyšetřovacích dokumentů a fotografií bylo v rámci večera promítnuto také několik ukázek ze seriálu, respektive z dílu Kvadratura ženy. Filmový historik **Petr Kopal z Ústavu pro studium totalitních režimů** k tomu dodává: *„Na Kvadratuře ženy je pozoruhodné, že navzdory své temné a velmi brutální zápletky patří mezi epizody, v nichž není hlavním tématem boj se státním nepřítelem. O to zajímavější je sledovat, jak seriál pracuje s obrazem kriminality a policie a jak z reálného případu vytváří dramatický příběh.“*

„Seriál je ukázkou angažované tvorby Československé televize v průběhu normalizace.“

Seriál 30 případů majora Zemana, vysílaný v letech 1975–1980, představuje jeden z nejznámějších příkladů televizní tvorby normalizačního Československa. Jednotlivé epizody spojují kriminální zápletky s dobovým politickým výkladem československých dějin. Právě proto je seriál dodnes cenným pramenem pro poznání mechanismů, jimiž komunistický režim prostřednictvím populární kultury utvářel obraz minulosti, nepřítele i žádoucího společenského pořádku. *„Seriál je ukázkou angažované tvorby Československé televize v průběhu normalizace. Tato angažovanost je v tomto případě znásobena manipulací historických faktů a samotné podstaty jednotlivých případů a jejich dotváření pro politické vyznění. Kvadratura ženy je jedním z několika málo dílů seriálu, které se drží detektivního žánru,“* doplnil historik České televize Daniel Růžička. Cyklus **Ústavu pro studium**

totalitních režimů, Muzea Policie ČR a České televize vzbudil svou koncepcí mezi veřejností velký ohlas, v přípravě jsou proto i další setkání na toto téma.

AUTOR: **MARTIN VACEK**

FOTO: **ÚSTR / Jindřich Mynařík**

<https://www.ustrcr.cz/v-cyklu-30-pripadu-majora-zemana-jsme-pitvali-kvadraturu-zeny>